

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 10 listopada 2016 roku S. J. (1) wystąpił przeciwko Spółdzielni (...) w Ł. o zasądzenie odszkodowania z tytułu umowy o zakazie konkurencji w kwocie 276.909,62 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 8 października 2016 roku.

Nadto powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania powód wskazał, że pozostawał przez wiele lat w stosunku pracy ze Spółdzielnią (...) w Ł., w której pełnił funkcję prezesa zarządu. Uchwałą z dnia 18 marca 1997 roku walne zgromadzenie spółdzielni przed odejściem prezesa zarządu oraz mając na względzie fakt, iż powód w ramach pełnienia obowiązków służbowych miał dostęp do wszystkich dokumentów i informacji dotyczących działalności spółdzielni, zobowiązało radę nadzorczą do zawarcia z powodem umowy o zakazie konkurencji. Walne zgromadzenie podjęło wówczas uchwałę następującej treści: „Zobowiązuje się radę nadzorczą do podpisania z Prezesem zarządu umowy gwarantującej przywiązanie finansowe i organizacyjne w myśl przepisów”. Uchwała została podjęta jednogłośnie. Na posiedzeniu rady nadzorczej w dniu 13 czerwca 1997 roku został zaprezentowany projekt umowy o zakazie konkurencji. Rada nadzorcza zapoznała się z tym projektem i postanowiła przedłożyć do podpisu na następnym posiedzeniu. Na kolejnym posiedzeniu w dniu 1 sierpnia 1997 roku rada nadzorcza podjęła uchwałę o zawarciu z powodem umowy o zakazie konkurencji, która stanowiła załącznik do uchwały, przy czym rada nadzorcza upoważniła do podpisania tej umowy przewodniczącego rady nadzorczej – K. S. (1). Na posiedzeniu rady nadzorczej obecne były wszystkie osoby wchodzące w skład rady nadzorczej, zaś wymieniona uchwała została podjęta jednogłośnie. W Spółdzielni istniała utrwalona praktyka, według której zaakceptowane przez radę nadzorczą czynności prawne z zakresu prawa pracy dotyczące powoda, jako członka zarządu potwierdzał pisemnie przewodniczący rady nadzorczej. Podczas posiedzenia w dniu 1 sierpnia 1997 roku podpisana została umowa o zakazie konkurencji – przez powoda i przewodniczącego rady nadzorczej. Określała ona zakaz prowadzenia działalności konkurencyjnej wobec spółdzielni przez okres 12 miesięcy od dnia ustania stosunku pracy. Zgodnie z treścią umowy Spółdzielnia zobowiązała się do wypłaty jednorazowego odszkodowania w wysokości 75 % wynagrodzenia powoda z ostatnich 12 miesięcy, płatnego w terminie siedmiu dni od ustania stosunku pracy. W dniu 30 czerwca 2016 roku powód wypowiedział Spółdzielni umowę o pracę oraz złożył rezygnację z funkcji prezesa zarządu. W związku z rezygnacją złożoną przez powoda w dniu 2 września 2016 roku rada nadzorcza Spółdzielni podjęła uchwałę nr 5/2016 w przedmiocie odwołania powoda ze stanowiska prezesa zarządu Spółdzielni. Umowa o pracę prezesa zarządu uległa rozwiązaniu w dniu 30 września 2016 roku wraz z upływem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia, wobec czego zaktualizował się wynikający z umowy zakaz konkurencji oraz roszczenie powoda o odszkodowanie. Wysokość odszkodowania w wysokości 75 % z kwoty 369 212,83 zł stanowiącej wynagrodzenie powoda za okres od 1 października 2015 roku do 30 września 2016 roku wyniosła 276 909,62 zł.

W odpowiedzi, Spółdzielnia (...) z siedzibą w Ł. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu stanowiska strona pozwana zaprzeczyła, iżby z powodem wiązała ją ważna pisemna umowa o zakazie konkurencji - załączona do pozwu umowa jest podpisana przez jednego członka rady nadzorczej, który nie został do dokonania tej czynności upoważniony uchwałą rady nadzorczej pozwanej. Umowa jest nieważna i nigdy nie była konwalidowana przez pozwaną. Zdaniem pozwanej nie ma ani projektu uchwały w treści protokołu, ani dokumentu samej uchwały, jak również załącznika do protokołu w postaci projektu umowy, ponieważ taka uchwała nie została podjęta. Z treści protokołu posiedzenia z dnia 13 czerwca 1997 roku nie wynika, że został przedstawiony projekt umowy o zakazie konkurencji, a jedynie projekt o zakazie konkurencji – ogólna, nieskonkretyzowana koncepcja, którą należało zdaniem rady nadzorczej przemyśleć. Również w dniu 1 sierpnia 1997 roku na posiedzeniu rady nie została podjęta uchwała o zawarciu z powodem umowy o zakazie konkurencji. Również nie została podjęta uchwała upoważniająca przewodniczącego rady nadzorczej do podpisania umowy o zakazie konkurencji.

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny sprawy.

Spółdzielnia (...) w Ł. zajmuje się produkcją wyrobów budowlanych z betonu (wydruk KRS – k 99 – 100).

Do organów spółdzielni należą: walne zgromadzenie, rada nadzorcza oraz zarząd. Statut spółdzielni przewiduje, że najwyższym organem spółdzielni jest walne zgromadzenie, a uchwały walnego zgromadzenia obowiązują wszystkich członków spółdzielni oraz wszystkie jej organy (&12 pkt 1 i & 13 pkt.1 Statutu spółdzielni – k. 55).

Do zakresu działań rady nadzorczej należy m.in. podejmowanie uchwał w sprawach czynności prawnych dokonywanych przez spółdzielnię a członkiem zarządu lub dokonywanych przez spółdzielnię w interesie członka zarządu. Do reprezentowania spółdzielni wystarczy dwóch członków rady przez nią upoważnionych (& 19 pkt 1 ppkt c, pkt 5 Statutu spółdzielni (...) w Ł. k. 58; § 5 pkt 5 regulaminu rady nadzorczej spółdzielni (...) w Ł. – k. 277 – 278).

S. J. (1) był prezesem zarządu Spółdzielni Inwestycji i Budownictwa w Ł. od 1 stycznia 1991 roku do 30 września 2016 roku (okoliczność bezsporna, a nadto angaż z dnia 23 stycznia 1991 roku znajdujący się w aktach osobowych S. J. (1), zeznania powoda – oo: 17: 49 – płyta CD k.288 w związku z jego wyjaśnieniami informacyjnymi – oo: 03:32 – płyta CD k 256).

S. J. (1) miał dostęp do wszystkich dokumentów spółdzielni (bezsporne).

Podczas walnego zgromadzenia członków Spółdzielni Inwestycji i Budownictwa w Ł. w dniu 18 marca 1997 roku przedstawiony został przez H. K. (1) – przewodniczącą Komisji Skrutacyjnej pod głosowanie wnioski w sprawie: zobowiązuje się radę nadzorczą do podpisania z prezesem zarządu umowy gwarancyjnej przywiązanie finansowe i organizacyjne w myśl przepisów. Uchwała została podjęta jednogłośnie (kopia załącznika nr 10 do protokołu z walnego zgromadzenia członków spółdzielni z dnia 18 marca 1997 roku – k.29).

W dniu 13 czerwca 1997 roku na posiedzeniu rady nadzorczej Spółdzielni przewodniczący rady nadzorczej – K. S. (1) stwierdził, że Spółdzielnia ma dobre wyniki i rozwija się, natomiast decyzja o jednoosobowym zarządzie była trafna. W związku z powyższym celem zabezpieczenia spółdzielni przed odejściem prezesa przewodniczący przedstawił projekt umowy o zakazie działalności konkurencyjnej. Po krótkiej dyskusji rada nadzorcza stwierdziła, że powyższy projekt przedłożony zostanie na najbliższym posiedzeniu z uwagi na to, że problem wymaga przemyślenia. Na posiedzeniu rady nadzorczej byli obecni następujący jej członkowie: K. S. (1), W. K., H. K. (2) oraz T. K. (protokół z posiedzenia rady nadzorczej z dnia 13 czerwca 1997 roku – k. 153, 159 – 160; zeznania świadka W. K. – oo: 38: 11 – płyta CD k. 251).

Rada nadzorcza zobowiązana została do podpisania z prezesem zarządu umowy gwarantującej przywiązanie finansowe i organizacyjne w myśl przepisów. Rada nadzorcza postanowiła upoważnić przewodniczącego rady nadzorczej do podpisania przedstawionego projektu umowy. Umowa o zakazie działalności konkurencyjnej po zakończeniu stosunku pracy została podpisana na podstawie art. 101¹ oraz art. 101² kodeksu pracy. Egzemplarz umowy został dołączony do protokołu posiedzenia

Na tym posiedzeniu rady nadzorczej byli obecni następujący jej członkowie: K. S. (1), W. K., H. K. (2), T. K. oraz S. W.

(protokół z posiedzenia rady nadzorczej z 1 sierpnia 1997 roku – k. 162, 168; kopia protokołu z walnego zebrania członków spółdzielni z dnia 10 marca 1998 roku – k. 74)

Radca prawny J. K. sporządziła umowę o zakazie działalności konkurencyjnej, natomiast B. F. w tym tekście sporządziła na komputerze tekst umowy przygotowanej redakcyjnie przez J. K. i taki dokument był przedstawiony na posiedzeniu rady nadzorczej. Po zatwierdzeniu przez radę tej umowy i upoważnieniu przewodniczącego B. F. na klasycznej maszynie do pisania wpisała datę oraz słowa: "przewodniczący rady nadzorczej K. S. (1)". Tego samego dnia złożona została umowa. Były przygotowane dwa egzemplarze. Jeden egzemplarz otrzymał powód, a drugi został u B. F., która złożyła umowę w jego aktach osobowych. Dokument, który był przygotowany na posiedzenie rady w 2016 roku odpowiadał oryginałowi. Nie miał tylko wpisanej daty i osoby reprezentanta spółdzielni. Powód informował J. P. w

2013 roku o istnieniu umowy, gdy po raz pierwszy złożył rezygnację. J. P. nie wykazał żadnego zainteresowania treścią umowy. W województwie (...) pozwana była jedyną spółdzielnią. Głównym przedmiotem działalności jest produkcja materiałów.

Warunki umowy o zakazie konkurencji powstały z rozmów między mecenas K., a przewodniczącym rady czyli K. S. (1). W dniu 13 czerwca 1997 roku przed posiedzeniem rady powód dowiedział się od B. F. jakie są warunki tej umowy. Wtedy okazała mu swój maszynopis firmowy. Razem z tym dokumentem powód widział rękopis, czyli projekt umowy sporządzony przez panią mecenas. Nic się nie zmieniło od 13 czerwca 1997 roku do 1 sierpnia 1997 roku. B. F. cały czas miała te dokumenty. Powód nie widział szczegółów uzupełnienia umowy przez panią F.. Nie wiedział dlaczego w jego aktach osobowych znajdują się dwie umowy. Powód posiada osobny egzemplarz tej umowy. Złożył on swój podpis na dwóch egzemplarzach umowy. Na obu okazanych mu umowach znajduje się oryginalny podpis powoda (zeznania powoda – 00: 18: 20 – 00: 44: 50 – płyta CD k. 288).

W dniu 1 sierpnia 1997 roku została podpisana umowa o zakazie działalności konkurencyjnej po zakończeniu stosunku pracy „pomiędzy przewodniczącym rady nadzorczej – K. S. (1) – pracodawcą, a pracownikiem – S. J. (1) – prezesem spółdzielni Inwestycji i Budownictwa w Ł., zam. (...)-(...) Ł., ul. (...) na podstawie art. 101/2 i & 2 kodeksu pracy”. W myśl & 1 ust. 1 pracownik po zakończeniu stosunku pracy nie może prowadzić działalności konkurencyjnej wobec pracodawcy ani też świadczyć pracy w ramach stosunku pracy lub na innej podstawie oraz na rzecz innego podmiotu prowadzącego taką działalność. Stosownie do ustępu 2 obowiązek, o którym mowa w ust. 1 polega na zakazie przekazywania informacji innym osobom i podmiotom dotyczących technik i technologii wykonywania produkcji wyrobów i usług – które są wytwarzane bezpośrednio przez pracodawcę samodzielnie lub w kooperacji z innymi podmiotami, a także wykorzystanie tych informacji w celu świadczenia pracy w jakiegokolwiek formie na rzecz innych podmiotów niż strona niniejszej umowy. W ustępie 3 umowa uznano, iż działalnością konkurencyjną w rozumieniu niniejszej umowy są również praktyki osłabiające zdolność konkurencyjną pracodawcy względnie wzmacniające pozycję konkurentów. W & 2 strony umówiły się, iż zakaz działalności konkurencyjnej określonej w & 1 obowiązuje przez 12 miesięcy po ustaniu stosunku pracy. W związku z wyżej określonym zakresem pracodawca zobowiązuje się wypłacić pracownikowi odszkodowanie w wysokości 75 % wynagrodzenia z ostatnich 12 miesięcy. Wynagrodzenie wypłaca się jednorazowo w ciągu 7 dni po ustaniu stosunku pracy. Zgodnie z & 3 umowa może zostać rozwiązana za zgodą obu stron. W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie odpowiednie przepisy kodeksu pracy i kodeksu cywilnego (umowa o zakazie działalności konkurencyjnej znajdująca się w aktach osobowych S. J. (1); zeznania świadka W. K. – 00:55:33 – płyta CD k. 256; zeznania świadka B. F. – 02:42:05 – płyta CD k. 256; zeznania powoda S. J. (1) – 00: 17: 49 – płyta CD k.288 w związku z jego wyjaśnieniami informacyjnymi – 00: 03:32 – 00: 24: 03 – płyta CD k. 256).

Wszyscy członkowie rady nadzorczej byli za przyjęciem projektu umowy o zakazie konkurencji (kopia protokołu z walnego zgromadzenia członków spółdzielni z dnia 18 marca 1997 roku – k.26; zeznania powoda S. J. (1) – 00: 17: 49 – płyta CD k.288 w związku z jego wyjaśnieniami informacyjnymi – 00: 03:32 – płyta CD k. 256).

Bak jest oddzielnej uchwały, na podstawie której zawarta została umowa o zakazie konkurencji (bezsporne).

Uchwała, na podstawie której doszło do zawarcia umowy o zakazie prowadzenia działalności konkurencyjnej została wpisana do protokołu posiedzenia z dnia 1 sierpnia 1997 roku (bezsporne, a nadto protokół z posiedzenia z dnia 1 sierpnia 1997 roku – k. 168).

W skład rady nadzorczej Spółdzielni w 1997 roku wchodziło pięć osób – przewodniczący – K. S. (1), W. K., T. K., H. K. (2) oraz S. W.. Wszystkie osoby były obecne na posiedzeniu, podczas którego przyjęto protokół z poprzedniego posiedzenia (kopia protokołu walnego zebrania członków spółdzielni z dnia 10 marca 1998 roku – k. 73, kopia listy obecności z posiedzenia z dnia 10 marca 1998 roku – k.85).

Przewodniczący rady nadzorczej K. S. (1) zmarł (okoliczność bezsporna).

Od 2003 roku kolejnym przewodniczącym rady nadzorczej był J. P. (okoliczność bezsporna).

S. J. (1) po raz pierwszy wypowiedział umowę około 2013 roku, ale następnie cofnął wypowiedzenie za zgodą rady. Wtedy to rada dokonała wglądu do jego akt osobowych (zeznania świadka T. W. – 02: 26: 53 – płyta CD k. 256; zeznania świadka B. F. – 02:55:35 – płyta CD k. 256).

Powód rozwiązał umowę o pracę pismem z dnia 30 czerwca 2016 roku z trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia oraz złożył rezygnację z funkcji Prezesa zarządu w Spółdzielni (...) z dniem 30 września 2016 roku (pisma z dnia 30 czerwca 2016 roku – k.86, 87).

Uchwałą nr 5/2016 rada nadzorcza odwołała S. J. (1) ze stanowiska Prezesa Spółdzielni z dniem 30 września 2016 roku (kopia uchwały – k.88).

Wynagrodzenie S. J. (1) za pracę od 1 października 2015 roku do 30 września 2016 roku wynosiło brutto:

- X 2015 r. – 32 424,56 zł
- XI 2015 r. – 18 000,00 zł
- XII 2015 r. – 94 984,92 zł
- I 2016 r. – 25 230,40 zł
- II 2016 r. – 18 000,00 zł
- III 2016r. – 63 000, 00 zł
- IV 2016 r. – 18 000,00 zł
- V 2016 r. – 18 000,00 zł
- VI 2016 r. – 18 000, 00 zł
- VII 2016 r. – 27 572,95 zł
- VIII 2016 r. – 18 000,00 zł
- IX 2016 r. – 18 000,00 zł.

(zaświadczenie o zarobkach – k.89).

Umowa o zakazie działalności konkurencyjnej z dnia 1 sierpnia 1997 roku ze S. J. (2) została podpisana przez jednego członka rady nadzorczej – przewodniczącego rady nadzorczej – K. S. (1) (bezsporne).

Od początku zatrudnienia S. J. (1) wszystkie dokumenty rady były podpisywane jednoosobowo – przez przewodniczącego lub innego członka rady. Dokumenty dotyczące zatrudnienia powoda w Spółdzielni były podpisywane przez jednego członka rady nadzorczej.

W dniu 2 września 2016 roku rada nadzorcza podjęła uchwałę o podpisywaniu przez dwóch członków rady; przykładem tego jest angaż Prezes A. P.

(protokół z posiedzenia rady nadzorczej z dnia 2 września 2016 roku – k. 121; zeznania świadka T. W. – 02: 30: 16 – płyta CD k. 256; zeznania świadka J. P. – 02:30:16 – płyta CD k. 256; zeznania świadka A. P. – 00: 49: 58 – płyta CD k. 288; zeznania powoda – 00: 17: 49 – płyta CD k.288 w związku z jego wyjaśnieniami informacyjnymi – 00: 03:32 – płyta CD k 256; zeznania powoda – 00: 47: 32 – płyta CD k.288).

Wszystkie umowy zawierane były na podstawie uchwał. Podjęta uchwała była wpisywana do protokołu posiedzenia rady i osobno jako załącznik do protokołu. Dokumenty były wpinane w segregatory za konkretny rok. Spółdzielnia prowadziła książkę uchwał i wniosków. Decyzje odnośnie wynagrodzenia powoda były podejmowane w drodze uchwał rady nadzorczej. Rada nadzorcza prowadziła książkę protokołów / zeszyt uchwał, który był prowadzony przez B. F.. W zeszycie uchwał wpisywała ona liczbę porządkową, datę uchwały, jej przedmiot i numer uchwały. Kolejne walne zgromadzenie zatwierdzało protokół z poprzedniego posiedzenia. Oświadczenia osób zabierających głos w wlanym zgromadzeniu były ujmowane w protokole. Protokoły były pisane ręcznie, potem na maszynie a potem na komputerze. Uchwały były podpinane pod protokół od około 1973 roku. B. F. protokołowała walne zgromadzenia (zeznania świadka T. K. – 01: 25: 41 – płyta CD k. 256; zeznania świadka T. W. – 02: 02:31 – płyta CD k. 256; zeznania świadka B. F. – 02: 47: 40 – 02: 55: 35 – płyta CD k. 256; zeznania świadka J. P. – 02: 24: 48 – płyta CD k. 256).

Uchwały rady nadzorczej są podejmowane w głosowaniu jawnym, a w głosowaniu tajnym na wniosek większości członków biorących udział w posiedzeniu. Ważne uchwały to te, które podjęto w obecności co najmniej 3 członków rady, są zgodne ze Statutem spółdzielni i innymi przepisami obowiązującymi spółdzielnię (regulamin rady nadzorczej – k 278).

Uchwały organów Spółdzielni zapadają zwykłą większością głosów z wyjątkiem spraw, co do których ustawa określa wyższe wymagania (& 23 ust. 3 statutu spółdzielni – k. 59).

W dniu 2 września 2016r przed posiedzeniem rady nadzorczej A. K. dostała polecenie od Prezesa przepisania doręczonej jej umowy, jej tekstu, bez nazwisk i dat, na umowie było tylko nazwisko powoda (zeznania świadka A. K. – 03: 27: 04, 03: 31:57 – płyta CD k. 256).

Zarówno przed posiedzeniem rady, jak i na posiedzeniu rady nadzorczej w dniu 2 września 2016 roku był poruszony wątek umowy o zakazie działalności konkurencyjnej powoda po rozwiązaniu stosunku pracy (protokół z posiedzenia rady nadzorczej z dnia 2 września 2016 roku – k. 117-122; zeznania świadka A. K. – 03: 27: 04 – płyta CD k. 256; zeznania powoda – 00: 17: 49 – płyta CD k.288 w związku z jego wyjaśnieniami informacyjnymi – 00: 03:32 – płyta CD k 256; zeznania świadka B. F. – 02:02:31 – 02:06: 36 – płyta CD k. 256; zeznania świadka J. P. – 02: 19: 24 – płyta CD k. 256; zeznania świadka B. B. – 03:12:12 – płyta CD k. 256; zeznania świadka A. K. - 03:27:04-03: 31:57 – płyta CD k 256).

S. J. (1) po rozwiązaniu umowy ze Spółdzielnią nie podjął pracy w innym podmiocie i przestrzegał zakazu konkurencji (zeznania powoda – 00: 17: 49 – płyta CD k.288 w związku z jego wyjaśnieniami informacyjnymi – 00: 03:32 – płyta CD k 256).

W związku z nieprowadzeniem działalności konkurencyjnej wobec Spółdzielni w okresie dwunastu miesięcy po rozwiązaniu stosunku pracy w dniu 3 października 2016 roku powód wezwał Spółdzielnię do zapłaty w terminie 7 dni od doręczenia wezwania odszkodowania w wysokości 276 909,62 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 8 października 2016 roku do dnia uiszczenia należności (wezwanie do zapłaty – k. 90).

W odpowiedzi na wezwanie do zapłaty Spółdzielnia poinformowała, że wobec braku podstaw żądanie odszkodowania nie zostanie wypłacone. Jako przyczynę odmowy wypłaty odszkodowania wskazano nieważność umowy o zakazie działalności konkurencyjnej spowodowaną brakiem podpisów dwóch członków rady nadzorczej, a nie jednego członka (pismo spółdzielni – k. 92; zeznania świadka A. P. – 00: 57: 56 – płyta CD k. 288).

Przy ustalaniu stanu faktycznego Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka T. K. - członka rady nadzorczej w zakresie w jakim twierdził, że Spółdzielnia zawarła z powodem umowę o przyjęcie w poczet członków Spółdzielni, a innych umów nie zawierała. Przeczy temu zarówno cały zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, jak i zasady doświadczenia życiowego oraz logicznego rozumowania. Wskazać należy, że zeznania świadka są wewnętrznie sprzeczne i nielogiczne, ponieważ w następnej kolejności podał on, że umowa o zakazie konkurencji mogła być zawarta. Swoje stanowisko uzasadnił tym, że był na kilku radach i nie pamięta szczegółów. Wskazać w tym miejscu należy, że świadek był obecny

na posiedzeniu rady nadzorczej w dniu 18 marca 1997 roku, na którym dodatkowo był sekretarzem zebrania, w dniu 13 czerwca 1997 roku oraz 1 sierpnia 1997 roku, co wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, a mianowicie z list obecności w/w posiedzeń (k. 27, 48), które nie były kwestionowane przez żadną ze stron w trakcie postępowania. Ponadto zeznania świadka T. K. odnoszące się do kwestii daty powzięcia wiedzy o umowie o zakazie konkurencji budzą poważne wątpliwości Sądu. Jak zostało wskazane wyżej, świadek T. K. był obecny na posiedzeniu rady nadzorczej, na którym była podjęta uchwała stanowiąca podstawę do zawarcia umowy o zakazie konkurencji z powodem, następnie zatwierdzona na kolejnym posiedzeniu. Wobec tego trudno dać wiarę jego twierdzeniom, iż o spornej umowie dowiedział się dopiero w 2016 roku podczas posiedzenia rady. Pomimo upływu około dwudziestu lat od podpisania przedmiotowej umowy i związanej z tym możliwości niepamiętania przez świadka okoliczności dotyczących tego faktu zauważyć należy, że rada nadzorcza odbyła nie jedno lecz kilka posiedzeń dotyczących umowy. Na każdym z tych posiedzeń obecny był świadek, wobec czego nie sposób dać wiary jego twierdzeniom co do wystąpienia kwestii umowy dopiero w 2016 roku.

Sąd odmówił wiary zeznaniom świadka S. W. w zakresie braku wiedzy na temat umowy o zakazie konkurencji oraz jego absencji na posiedzeniu rady nadzorczej, na którym jednogłośnie przyjęto umowę, ponieważ zaprzeczają one niepodważonym w sprawie dowodom z dokumentów. Dowodami tymi są listy obecności oraz protokoły posiedzeń, przedmiotem których była umowa o zakazie prowadzenia działalności konkurencyjnej przez powoda po rozwiązaniu stosunku pracy. Poza tym, jak sam świadek przyznał, protokoły posiedzeń były dostępne dla członków rady nadzorczej, nie sposób więc przyjąć, że nie miał on wiedzy o zawartej z powodem umowie.

Niewiarygodne są także zeznania świadka B. F. w zakresie braku wiedzy o podjęciu uchwały, na podstawie której podpisano umowę o zakazie konkurencji. Jak B. F. sama wskazała – brała udział w posiedzeniach rady i walnego zgromadzenia, a co więcej – protokołowała je.

Podobnie w ocenie Sądu niewiarygodne są zeznania świadka B. B., która twierdziła, że umowy o zakazie konkurencji w ogóle nie było, później wskazując, że jednak była, ale skoro powód dochodzi na jej podstawie odszkodowania, a Spółdzielnia nie chce go wypłacić, to znaczy, że posiada niewłaściwe dokumenty. Wskazać należy, że zeznania świadka są wewnętrznie sprzeczne a nadto, jak wynika z listy obecności na posiedzeniu w dniu 10 marca 1998 roku (k. 85) świadek była wówczas obecna, wobec tego miała wiedzę co do przedmiotowej umowy.

Nie sposób przyjąć za wiarygodne zeznania świadka J. P. w zakresie twierdzeń co do faktu powzięcia wiedzy o umowie dopiero w 2016 roku, czyli w czasie, gdy powód wypowiedział umowę o pracę. Wskazać należy, że zeznania świadka pozostają w opozycji do twierdzeń powoda, wg którego przy pierwszym (cofniętym) wypowiedzeniu umowy o pracę – w 2013 roku powód informował J. P. o istnieniu umowy. Jednak ze względu na brak zainteresowania świadka temat treści umowy nie był rozwinięty. Zdaniem Sądu trudno dać wiarę zeznaniom świadka, który rozpoczynając pracę na stanowisku przewodniczącego rady nadzorczej Spółdzielni w 2003 roku z pewnością zapoznawał się z dotychczasową dokumentacją rady. Trudno uwierzyć, iżby uwadze świadka umknęła umowa o zakazie konkurencji, która zawiera w swej treści tak daleko idące skutki dla Spółdzielni.

Również twierdzenia świadka T. K. dotyczące okoliczności, że od 15 – 20 lat umowy podpisuje dwóch członków rady nie zasługują na przyznanie im przymiotu wiarygodności a to, chociażby z uwagi na fakt, że są one sprzeczne z zeznaniami świadków: T. W. i J. P., którzy początkowo samodzielnie podpisywali umowy, a dopiero po przyjęciu uchwały zobowiązującej do tego, by dwóch członków rady nadzorczej umowy podpisywało – następowało to zgodnie z uchwałą. Fakt praktyki podpisywania dokumentów samodzielnie przez jednego członka potwierdzają również wyjaśnienia informacyjne powoda, potwierdzone podczas przesłuchania w charakterze strony oraz obszerna dokumentacja zawarta w aktach osobowych powoda dotycząca jego wynagrodzenia, w tym premii. Natomiast z protokołu posiedzenia rady z dnia 2 września 2016 roku jednoznacznie wynika, że dopiero w tej dacie podjęto decyzję o podpisywaniu umów przez dwóch członków rady.

Jedynym logicznym uzasadnieniem postawy świadków wyżej wymienionych jest niechęć przyznania, że doszło do zawarcia z powodem przedmiotowej umowy o zakazie prowadzenia działalności konkurencyjnej. Jak z pewnością

świadkom wiadomo uwzględnienie powództwa oznaczałoby dla Spółdzielni negatywne konsekwencje finansowe, przed czym świadkowie – w części będący członkami rady nadzorczej – chcieli Spółdzielnię niewątpliwie uchronić.

Dowody z osobowych źródeł dowodowych w postaci zeznań wymienionych świadków we wskazanym zakresie są wzajemnie sprzeczne i wykluczające się, a nadto nie znajdują potwierdzenia w treści niekwestionowanych przez strony dokumentów znajdujących się w aktach sprawy i w zeznaniach pozostałych świadków oraz wyjaśnieniach powoda.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Istotą sporu w rozpoznawanej sprawie była skuteczność zawarcia umowy o zakazie działalności konkurencyjnej pomiędzy Spółdzielnią, działającą przez członka rady nadzorczej a prezesem zarządu Spółdzielni – S. J. (1) i w konsekwencji zasadność żądania odszkodowania wynikającego z tej umowy.

W przedmiotowej sprawie powód dochodził odszkodowania z tytułu zaniechania działalności konkurencyjnej względem pozwanej Spółdzielni powołując się na postanowienia umowy o zakazie konkurencji, zawartej ze stroną pozwaną w dniu 1 sierpnia 1997 roku. Mocą tej umowy S. J. (1) zobowiązał się do niepodejmowania działalności konkurencyjnej w okresie dwunastu miesięcy po ustaniu stosunku pracy niezależnie od przyczyny jego ustania. Natomiast Spółdzielnia zobowiązała się do wypłaty na rzecz powoda odszkodowania w wysokości 75 % wynagrodzenia z ostatnich 12 miesięcy przez okres obowiązywania umowy.

Strona pozwana podniosła, że umowa o zakazie działalności konkurencyjnej jest nieważna, ponieważ umowę w imieniu Spółdzielni podpisał jeden członek rady nadzorczej, to jest przewodniczący rady nadzorczej, podczas, gdy ustawa Prawo Spółdzielcze oraz Statut pozwanej wymagały do reprezentowania Spółdzielni działania dwóch członków tego organu prezeń upoważnionych. Nadto, zdaniem pozwanej umowa o zakazie konkurencji nie została poprzedzona uchwałą rady nadzorczej, upoważniającą do zawarcia umowy o zakazie konkurencji. Pozwana podniosła też, że przy hipotetycznym przyjęciu, iż doszło do podjęcia ustnej uchwały upoważniającej radę nadzorczą, pozwanej nie jest znana jej treść, ani treść projektu umowy o zakazie konkurencji.

Na wstępie wskazać należy, iż kwestie związane z zakazem konkurencji zostały uregulowane w rozdziale II a Kodeksu Pracy. Uchwalenie tych przepisów było podyktowane wzrostem konkurencji, która powoduje, że coraz ważniejsze dla pracodawców staje się odpowiednie zabezpieczenie przed działaniami konkurencyjnymi ze strony byłych pracowników mających dostęp do istotnych i poufnych informacji pracodawcy. Możliwość ustanowienia takiego zabezpieczenia przewiduje art. 101¹ § 1 k. p., który zakazuje pracownikowi, w zakresie określonym w odrębnej umowie, prowadzenia działalności konkurencyjnej wobec pracodawcy a także świadczenia pracy w ramach stosunku pracy lub na innej podstawie na rzecz podmiotu prowadzącego taką działalność (zakaz konkurencji).

Stosownie do art. 101² § 1 k. p. pracodawca może zawrzeć umowę o zakazie konkurencji po ustaniu zatrudnienia z pracownikiem mającym dostęp do szczególnie istotnych danych, których ujawnienie mogłoby narazić go na straty. Pracodawca, decydując się na takie zabezpieczenie swoich interesów, musi również pamiętać o obowiązku wypłacania byłym pracownikom odszkodowań, które mają rekompensować im ograniczenia wynikające z umów o zakazie konkurencji. Zgodnie z art. 101² § 2 k. p. zakaz konkurencji przestaje obowiązywać przed upływem terminu, na jaki została zawarta umowa przewidziana w tym przepisie, w razie ustania przyczyn uzasadniających taki zakaz lub niewywiązywania się pracodawcy z obowiązku wypłaty odszkodowania. Odszkodowanie, o którym mowa art. 101² § 1 k. p. stosownie do treści § 3 tego artykułu, nie może być niższe od 25 % wynagrodzenia otrzymanego przez pracownika przed ustaniem stosunku pracy przez okres odpowiadający okresowi obowiązywania zakazu konkurencji; odszkodowanie może być wypłacane w miesięcznych ratach. W razie natomiast sporu o odszkodowaniu orzeka sąd pracy.

Wobec podnoszonych przez stronę zarzutów zważyć należy, iż zadaniem Sądu było ustalenie, czy zawarta przez strony w dniu 1 sierpnia 1997 roku umowa o zakazie działalności konkurencyjnej po ustaniu stosunku pracy jest umową ważną, a zatem rozstrzygnięcie, czy podnoszony przez stronę pozwaną zarzut dotyczący nieprawidłowej reprezentacji Spółdzielni jest zasadny.

Odnosząc się do kwestii reprezentacji spółdzielni w sprawach z zakresu prawa pracy Sąd ustalił, iż w dacie zawarcia umowy o zakazie konkurencji w pozwanej Spółdzielni istniała jednolita praktyka w zakresie podpisywania dokumentów z zakresu prawa pracy, w tym umów o pracę, świadectw pracy czy pism o rozwiązaniu stosunku pracy. Z materiału dowodowego w postaci dokumentów, a także osobowych źródeł dowodowych, w tym zeznań T. W. – ówczesnego członka rady nadzorczej i J. P., który został przewodniczącym rady nadzorczej Spółdzielni po K. S. (1), jednoznacznie wynika, że w wielu wypadkach dokumenty w sprawach pracowniczych były podpisywane w imieniu Spółdzielni przez przewodniczącego rady nadzorczej bądź członka rady nadzorczej. Dopiero na posiedzeniu rady nadzorczej w dniu 2 września 2016 roku podjęto uchwałę, w myśl której dokumenty miały być podpisywane przez dwóch członków rady nadzorczej.

Obowiązek reprezentowania Spółdzielni przez dwóch członków rady nadzorczej przez nią upoważnionych wskazany został wprost w Regulaminie rady nadzorczej, Statucie Spółdzielni (...) w Ł.. Wynika on również z przepisu art. 46 § 1 pkt 8 ustawy z dnia 16 września 1982 r. (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 21) Prawo spółdzielcze, zgodnie z którym do zakresu działań rady nadzorczej należy podejmowanie uchwał w sprawach czynności prawnych dokonywanych między spółdzielnią a członkiem zarządu lub dokonywanych przez spółdzielnię w interesie członka zarządu oraz reprezentowanie spółdzielni przy tych czynnościach. Natomiast do reprezentowania spółdzielni wystarczy dwóch członków rady przez nią upoważnionych.

Wobec podobieństwa w omawianym zakresie regulacji art. 46 § 1 pkt 8 Prawa spółdzielczego oraz przepisów dawnego Kodeksu handlowego i obecnego Kodeksu spółek handlowych, uprawnione jest odwołanie się - w analizie problemu nawiązywania stosunków pracy z członkami zarządu spółdzielni - do wyrażanych na płaszczyźnie art. 203 k.h., a obecnie art. 210 k.s.h. oraz art. 374 k.h., a obecnie art. 379 k.s.h. poglądów judykatury na temat zatrudniania członków zarządu spółek kapitałowych (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 października 1997 r., I PKN 319/97, OSNAPiUS 1998 nr 15, poz. 450; z dnia 23 stycznia 1989 r., I PKN 489/97, OSNAPiUS 1999 nr 1, poz. 8; z dnia 8 maja 2003 r., III RN 66/02, LexisNexis nr (...); z dnia 5 lutego 2004 r., I PK 280/03, z dnia 23 września 2004 r., I PK 501/03, OSNP 2005 nr 4, poz. 56; z dnia 15 czerwca 2005 r., II PK 276/04, OSNP 2006 nr 3-4, poz. 42; z dnia 6 września 2005 r., I PK 56/05, z dnia 6 maja 2009 r., II PK 285/08). Transpozycja tychże poglądów na grunt Prawa spółdzielczego prowadzi do konkluzji, że to w gestii rady nadzorczej leży podjęcie decyzji o zawarciu przez spółdzielnię umowy o pracę z członkiem jej zarządu, ustalenie i ewentualna zmiana treści tej umowy, a także jej rozwiązanie. Uchwała rady nadzorczej musi wskazywać, czy i na jakich warunkach będzie zatrudniony członek zarządu i jakie dodatkowe umowy mogą być z nim zawarte oraz jaka ma być treść tych umów. Dokonanie tych czynności bez udziału, wiedzy i woli rady nadzorczej stanowi naruszenie powyższego przepisu. Rada nadzorcza składa bowiem oświadczenia woli członkom zarządu. Oświadczenia te muszą być zakomunikowane członkom zarządu. Dokonanie czynności techniczno - prawnej, polegającej na przekazaniu treści oświadczenia woli rady nadzorczej, złożonego w postaci uchwały kolegialnej organu oraz wykonanie tej uchwały może natomiast należeć do dwóch upoważnionych przez radę jej członków, którzy dokonując owych czynności techniczno-prawnych nie mogą jednak wyjść poza treść uchwały rady nadzorczej.

Spółdzielnia powinna być właściwie reprezentowana także przy nawiązaniu stosunku pracy w sposób konkludentny. W powołanych judykatach dotyczących skuteczności zawierania z członkami zarządu spółek kapitałowych umów o pracę per fakta concludentia, z reguły spółka była reprezentowana w tych czynnościach przez uprawniony organ (radę nadzorczą), gdy albo nieważną umowę zawierano na podstawie uchwały tego organu wyrażającej wolę zatrudnienia członka zarządu w charakterze pracownika (wyrok SN z dnia 7 kwietnia 2009 r., I PK 215/08) lub organ ten wiedział i akceptował fakt wykonywania przez członka zarządu pracy na warunkach wynikających z owej umowy (wyroki SN z dnia 7 stycznia 2000 r., I PKN 404/99; z dnia 5 listopada 2003 r., I PK 633/02; z dnia 12 stycznia 2005 r. I PK 123/04),

albo też odmawiano uznania istnienia stosunku pracy z uwagi na brak po stronie właściwego organu wiedzy i akceptacji dla nawiązania tego stosunku w omawianym trybie (wyrok SN z dnia 5 listopada 2003 r., I PK 23/03) lub nakazywano zbadać okoliczność ewentualnego zawarcia umowy o pracę przez dopuszczenie powoda do wykonywania pracy na warunkach umowy o pracę przez podmioty właściwe do reprezentacji pracodawcy (wyrok SN z dnia 6 października 2004 r., I PK 488/03). Także w wyroku z dnia 17 lutego 2015 r., I UK 221/14 Sąd Najwyższy stwierdził, że nieważność umowy menadżerskiej podobnej do zlecenia o wykonywanie funkcji członka zarządu spółki handlowej, wynikająca z zawarcia jej sprzecznie z art. 210 § 1 KSH, nie przeszkadza uznaniu, iż została ona później skutecznie zawarta per fakta concludentia. W celu skutecznego zakwestionowania przez spółkę obowiązywania między nią a członkiem zarządu zawartej w sposób dorozumiany umowy o pracę lub umowy menadżerskiej konieczne jest wykazanie w świetle art. 60 KC w związku z art. 22 § 1 KP lub art. 750 KC, że zachowanie stron (ich organów - art. 38 KC) nie ujawniło w dostateczny sposób woli zawarcia tych umów (wyrok SN z dnia 5 października 2016 roku, II PK 278/15, Legalis nr 1533108).

Przepisem art. 46 § 1 pkt 8 Prawa spółdzielczego określony został sposób reprezentacji spółdzielni przy czynnościach prawnych między spółdzielnią, a członkiem zarządu. Wskazać należy, że przepis ten ma charakter ius cogens, a jego naruszenie powoduje nieważność czynności prawnej stosownie do art. 58 § 1 k. c. Nieważność bezwzględna sprawia, że czynność nie może być następnie potwierdzona ani przez spółdzielnię, ani radę nadzorczą, ani inny organ.

W rozpoznawanej sprawie nie doszło do dokonania nieważnej czynności prawnej w postaci umowy o zakazie działalności konkurencyjnej pomiędzy pozwaną Spółdzielnią reprezentowaną przez przewodniczącego rady nadzorczej upoważnionego do podpisania takiej umowy, a prezesem Spółdzielni.

Rozważania dotyczące skuteczności zawarcia umowy pomiędzy stronami sporu należy rozpocząć od stwierdzenia, że podczas walnego zgromadzenia przedstawiciele Spółdzielni w dniu 18 marca 1997 roku powołano Komisję Skrutacyjną i podjęto jednogłośnie wnioski (pkt 5 pisma wnioski i uchwały Komisji Skrutacyjnej – załącznik nr 10 do walnego zgromadzenia z dnia 18 marca 1997 roku), który dotyczył sprawy zobowiązania rady nadzorczej do podpisania z prezesem zarządu umowy gwarantującej przywiązanie finansowe i organizacyjne (k.29). Następnie na posiedzeniu rady nadzorczej, na którym było obecnych czterech jej członków przewodniczący K. S. (1) przedstawił projekt umowy o zakazie działalności konkurencyjnej mający zabezpieczyć Spółdzielnię przed odejściem prezesa. Na następnym posiedzeniu, na którym były zaplanowane dalsze prace nad projektem umowy – w dniu 1 sierpnia 1997 roku rada nadzorcza upoważniła przewodniczącego rady do podpisania umowy o zakazie konkurencji zgodnej z przedstawionym przez przewodniczącego projektem, co wynika z treści protokołu z posiedzenia (k.45). Na posiedzeniu w dniu 1 sierpnia 1997 roku obecni byli wszyscy członkowie rady nadzorczej – K. S. (1), W. K., K. H., K. T. oraz S. W.. Wobec tego należy przyjąć, że mieli oni pełną świadomość zawarcia umowy o zakazie konkurencji, na której zawarcie wyrazili zgodę. W ocenie Sądu nie ma żadnych podstaw do stwierdzenia, że członkowie rady nadzorczej obecni na posiedzeniach, na których podejmowano decyzje dotyczące umowy o zakazie konkurencji wobec Spółdzielni o umowie takiej w ogóle nie mieli wiedzy, albo dowiedzieli się o niej dopiero po dwudziestu latach, tj. z chwilą zgłoszenia żądania wypłaty odszkodowania wynikającego z przedmiotowej umowy.

Na posiedzeniu w dniu 1 sierpnia 1997 roku rada nadzorcza – wykonując wniosek nr 2 walnego zgromadzenia z dnia 18 marca 1997 roku - podjęła decyzję o zawarciu przez Spółdzielnię umowy o zakazie konkurencji z członkiem jej zarządu. Żaden z członków rady nadzorczej obecnych podczas tego posiedzenia nie oponował przeciwko przedstawionemu projektowi umowy. Na żadnym z posiedzeń dotyczących umowy o zakazie konkurencji nie podejmowano dyskusji dotyczącej jej treści, a w tym poszczególnych postanowień. Umowa została zaakceptowana jednogłośnie. Do samego aktu podpisania umowy został zaś upoważniony przewodniczący rady nadzorczej – K. S. (2). Podkreślenia wymaga fakt, że samo podpisanie umowy przez jednego członka rady było czynnością techniczno – prawną, zwięzającą jedynie postanowienia zapadłe na posiedzeniu rady nadzorczej. Przepis art. 46 § 1 pkt 8 Prawa spółdzielczego dotyczący reprezentacji spółdzielni przy czynnościach prawnych dokonywanych między spółdzielnią, a członkiem zarządu nie został w rozpoznawanej sprawie naruszony, ponieważ podczas posiedzenia wszyscy członkowie rady nadzorczej (K. S. (1), W. K., H. K. (2), T. K. oraz S. W. – zobowiązani jako organ do zawarcia umowy z

powodem) zgodzili się na zawarcie umowy i jej warunki jednogłośnie. Jedynie do podpisania umowy upoważnili przewodniczącego rady nadzorczej.

W ocenie Sądu Okręgowego nie sposób jest więc zgodzić się z twierdzeniem, jakoby w realiach rozpoznawanej sprawy zawarta umowa była nieważna po myśli art. 58 k.c. Przy takim naruszeniu dochodzi bowiem do zawarcia umowy sprzecznej z prawem, a sankcją tego jest nieważność bezwzględna umowy.

Gdyby hipotetycznie przyjąć, że doszło do naruszenia art. 46 § 1 pkt 8 powołanej ustawy i umowę uznać za nieważną, chybiona byłaby teza o bezskuteczności zawieszony takiej czynności i możliwości późniejszego jej potwierdzenia przez radę nadzorczą, której próby uzyskania były podejmowane przed i na posiedzeniu w dniu 2 września 2016 roku. Sankcja nieważności umowy sprzecznej z prawem (art. 58 § 1 k.c.) właśnie na tym polega, że umowa jest nieważna bez możliwości jej konwalidacji późniejszymi działaniami stron. Może natomiast zostać zawarta nowa umowa z poszanowaniem zasady reprezentacji wynikającej z art. 46 § 1 pkt 8 Prawa spółdzielczego.

Podnieść należy, że zgodnie z jednolitym stanowiskiem prezentowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego sankcja nieważności czynności z zakresu prawa pracy powinna być rozważana zupełnie wyjątkowo. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 czerwca 2004 roku sygn. I PK 681/03 (opubl. OSNAPiUS 2005 nr 4, poz. 53, str. 163, Legalis nr 67178) zachodzi konieczność zachowania daleko idącej ostrożności w stosowaniu sankcji bezwzględnej nieważności czynności prawnych z zakresu prawa pracy dokonywanych z pominięciem rygoru łącznej reprezentacji pracodawcy przez podmiot, którego kompetencje do dokonywania tych czynności nie są jednoznacznie wyłączone, zwłaszcza gdy następnie pracownik, któremu nie można zarzucić działania w złej wierze, faktycznie realizuje przyjęte przez siebie zobowiązania.

Twierdzenie pozwanej, że umowa została zawarta przez jednego członka rady nadzorczej, a nie dwóch i wobec tego jest nieważna nie może się ostać wobec tak ustalonego stanu faktycznego oraz poczynionych przez Sąd rozważań prawnych. W tym miejscu przypomnieć należy, że na gruncie nieobowiązującego już kodeksu zobowiązań istniał podział oświadczeń woli. Przepis art. 29 tego kodeksu dzielił oświadczenia woli na wyraźne i konkludentne. Wolę oświadczyć można było nie tylko słowami i powszechnie przyjętymi znakami, lecz i takim zachowaniem się, które w danych okolicznościach nie budzi wątpliwości co do treści oświadczenia (zob. S. Szer, Prawo cywilne. Część ogólna, Warszawa 1957, s. 313). Choć w kodeksie cywilnym ustawodawca zrezygnował ze wskazanego podziału, jest on wciąż uznawany w piśmiennictwie (por. Z. Radwański, w: System PrPryw, t. 2, 2008, Nb 155, s. 93–94; J. Grykiel, w: Gutowski, Komentarz, t. I, art. 60, Nb 18, s. 389). Wskazywane są dwa kryteria odróżnienia oświadczeń woli wyraźnych i dorozumianych:

1) według teorii subiektywnej kryterium rozróżnienia stanowi wola składającego oświadczenie – oświadczenie woli złożone zostało w sposób dorozumiany, jeśli zachowanie ma inny niż dokonanie czynności prawnej cel, jednak z oświadczenia tego wynika w sposób dostateczny wola wywołania skutków prawnych;

2) według teorii obiektywnej decydują środki, jakie wykorzystane zostały do zakomunikowania woli – jeśli są to tzw. obiektywne środki przejawu woli, oświadczenie ma charakter wyraźny; oświadczenie złożone za pomocą innych środków jest dorozumiane (por. S. Grzybowski, w: System Pr Cyw., t. I, 1974, s. 539).

Do nawiązania stosunku pracy w opisany sposób dochodzi w szczególności wskutek dopuszczenia pracownika do pracy, przyjmowania pracy przez pracodawcę i realizowania przez strony stosunku prawnego odpowiadającego cechom stosunku pracy określonym w art. 22 § 1 KP (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2000 r., I PKN 404/99, OSNAPiUS 2001 nr 10, poz. 347; z dnia 5 listopada 2003 r., I PK 23/03, z dnia 5 listopada 2003 r., I PK 633/02, OSNP 2004 nr 20, poz. 346; z dnia 6 października 2004 r., I PK 488/03, OSNP 2005 nr 10, poz. 145; z dnia 12 stycznia 2005 r., I PK 123/04, OSNP 2005 nr 15, poz. 231; z dnia 7 kwietnia 2009 r., I PK 215/08, OSNP 2010 nr 23-24, poz. 283; z dnia 8 czerwca 2010 r., I PK 16/10, z dnia 16 stycznia 2013 r., II CSK 280/12). Oczywiście dopuszczenie członka zarządu do pracy nie sanuje nieważnej umowy o pracę zawartej przez organ nieuprawniony do

reprezentacji spółki do dokonywania czynności prawnych z członkiem zarządu, lecz to właśnie dopuszczenie do pracy kreuje stosunek pracy na warunkach dopuszczenia.

Zasady dotyczące nawiązania stosunku pracy mają odpowiednie zastosowanie do nawiązania umowy o zakazie konkurencji i dlatego Sąd przyjął wyżej opisane stanowisko Sądu Najwyższego. Skutki umowy o zakazie prowadzenia działalności konkurencyjnej wobec Spółdzielni przez powoda po rozwiązaniu stosunku pracy urzeczywistniły się po rozwiązaniu umowy o pracę i złożeniu rezygnacji przez powoda.

Należy przy tym zauważyć, że w treści umowy o zakazie działalności konkurencyjnej strony przewidziały tryb jej rozwiązania. Następowo ono w każdym czasie na mocy porozumienia stron (§ 3 umowy). Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd wywnioskował, że do rozwiązania umowy o zakazie konkurencji nie doszło, a więc wiąże ona w dalszym czasie strony, które są zobowiązane do wykonywania ciężących na nich obowiązków.

Odnosząc się do kwestionowanej przez stronę pozwaną podstawy, na jakiej zawarto umowę, a mianowicie uchwały rady nadzorczej wskazać należy, że po przeprowadzonej analizie materiału dowodowego Sąd nie znalazł odrębnego egzemplarza uchwały. Została ona wpisana do protokołu posiedzenia z dnia 1 sierpnia 1997 roku i stanowiła prawną podstawę do zawarcia przedmiotowej umowy. Sąd podzielił przy tym stanowisko zawarte w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 lutego 1997 roku (I ACr 18/97, Legalis nr 34215), zgodnie z którym forma pisemna zostaje zachowana także w wypadku, gdy uchwała została wpisana do protokołu posiedzenia, a pełnomocnictwo może być udzielone zarówno w formie oświadczenia członków zarządu uprawnionych do reprezentacji spółdzielni, jak i w formie uchwały zarządu jako kolegiального organu.

Reasumując, nie do przyjęcia jest stanowisko strony pozwanej o nieważności zawartej przez strony umowy. W okresie przed wezwaniem Spółdzielni przez powoda do zapłaty odszkodowania, żaden z członków Spółdzielni ani rady nadzorczej Spółdzielni nie kwestionował umowy o zakazie konkurencji z dnia 1 sierpnia 1997 roku, mimo, że podmioty te musiały mieć wiedzę o zawarciu takiej umowy. Zastrzeżeń w tym przedmiocie nie podniósł ani J. P., który pełnił funkcję przewodniczącego rady od 2003 roku, ani W. K., ani T. K., ani S. W., którzy byli członkami rady nadzorczej. We wskazanym okresie umowa nie budziła ona wątpliwości także po stronie obecnego prezesa zarządu.

W ocenie Sądu pozwana nie udowodniła, aby powód pozostawał w złej wierze zawierając z pozwaną umowę o zakazie konkurencji i dochodząc roszczenia z niej wynikającego. Za uznaniem złej wiary nie może przemawiać sama okoliczność co do niezgodności liczby egzemplarzy umowy, na którą powód nie miał wpływu ani ewentualna niezgodność formalna reprezentacji Spółdzielni. Wręcz przeciwnie, w ocenie Sądu powód działał w zaufaniu, że Spółdzielnia jako pracodawca jest należycie reprezentowana przez radę nadzorczą w osobie jej przewodniczącego prawidłowo upoważnionego, dodatkowo wobec praktykowania takiego sposobu podpisywania dokumentów pracowniczych

O odsetkach od należności głównej Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k. p. Zgodnie z treścią § 2 ust. 2 umowy odszkodowanie wypłaca się jednorazowo w ciągu siedmiu dni po ustaniu stosunku pracy. Stosunek pracy ustał w dniu 31 września 2016 roku, wobec tego po upływie siedmiu dni od tej daty odszkodowanie stało się wymagalne i od tej daty powodowi przysługują odsetki.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy zasądził od Spółdzielni (...) w Ł. na rzecz S. J. (1) kwotę 276 909,62 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 8 października 2016 roku do dnia zapłaty.

W punkcie drugim wyroku Sąd orzekł o kosztach procesu za pierwszą instancję zasądzać od Spółdzielni (...) w Ł. na rzecz S. J. (1) kwotę 21 946, 00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu z art. 98 § 1 k.p.c. Strona pozwana przegrała sprawę w całości, wobec tego Sąd zasądził od niej na rzecz powoda zwrot kosztów procesu.

Na koszty procesu złożyła się: opłata stosunkowa od pozwu w kwocie 13 846,00 zł naliczona zgodnie z art. 35 ust. 1 w związku z art. 13 ust. 1 i art. 21 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 623 ze zm.) oraz wynagrodzenia pełnomocnika powoda będącego radcą prawnym – D. Z. – w wysokości 8 100,00 zł, które zostało obliczone na podstawie § 2 pkt 7 (w przypadku, gdy wartość przedmiotu sporu wynosi od 200 000 zł do 2 000 000, 00 zł stawka minimalna wynagrodzenia wynosi 10 800 zł), w związku z § 9 ust. 1 pkt 2 stanowiącym, że wynagrodzenie za pracę lub odszkodowanie inne niż wymienione w pkt 4 – 75% stawki minimalnej obliczonej na podstawie § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 roku (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804 ze zm.).

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanej.

/A.M/